

Ordfører yttrede første Gang, han idag havde Ordet; han sagde nemlig, at man vilde nødtigt paalægge Godseieren den Byrde og det Ansvar at indbetale paa Amtstuen, fordi man var saa nær ved at faae det hele Fæstevæsen afløst; men jeg troer, i Modsetning til den nævnte ærede Landstingsmand, at naar man virkelig vil have, at Fæste skal gaae over til Selveiendom, saa skal man netop ikke give Godseieren nogen Lettelse i de Byrder, der paaligge ham med Hensyn til Fæstegodsset; thi det, at Byrden er tilstede, vil netop være en Spore for ham til at sælge, og Afløsningen vilde derved fremmes. Jeg vil derfor meget anbefale dem, der vilde en frivillig Overgang fra Fæste til Selveiendom saasnart som muligt, at stemme for det under Nr. 3 af Kirke- og Underviisningsministeren stillede Endringsforslag.

Tang: Jeg kan ikke være af den Mening, at det er rigtigt at bruge saadanne Tvangsmidler. Her er ikke Tale om at lette Byrder, men her er Tale om at paalægge Byrder.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det ærede 3die Medlem for 5te Kredts har talt for Udvalgets Underændringsforslag, altsaa talt for, at den Bestemmelse skulde udgaae, at Oppebørselen skulde stee i selve Sognet, men det forekommer mig, at det ærede Medlem er noget ubillig mod Ministeriet for Kirkevæsenet. Naar der er Tale om, at Godseieren skal besejre Opkrævningen, finder han det i højeste Grad ubilligt; naar der er Tale om, at det skal stee under Amtsforvalterens Tilshyn, finder han ogsaa dette høist ubilligt; han har derimod været med til at foreslaae, at Ministeriet skal føre Tilshyn med Opkrævningen. Ministeriet skulde altsaa f. Ex. ganske roligt kunne lade Pengene føre over Båndet; derved var der ingen Fare, hvorimod Faren blev stor, naar det skulde stee under Amtsforvalterens eller Godseierens Tilshyn. — Det ærede Medlem er saaledes i høi Grad imod — jeg havde nær sagt mig — Ministeriet for Kirkevæsenet; man maa være nogenlunde eens billig imod Alle og ikke fætte Ministeriet udenfor de almindelige Bil-

lighedshensyn. Jeg anseer det for ligefrem at følge af Danske Lov, at Godseieren skal føre Tilshyn med, at der tiendes retfærdigt; hvis Noget vilde gjøre Afkald paa Tiendefriheden, kunde det vistnok lade sig indrette saaledes, at han blev fritagen for dette Tilshyn, men det kan der jo neppe være Tale om. Godseieren staaer efter den nugældende Lovgivning i det samme Forhold til Tienden som til de kongelige Skatter; det hedder nemlig i Forordningen 8de Januar 1810 § 29 e: „I det Tidrum, i hvilket Tiendetageren, som foransført, har Fortrinsret i Tiendehderens Bo, bør Jorddrotterne være ansvarlige for Afgiftens rigtige Betaling af deres Fæstebønder paa samme Maade, som de nu indestaae for de kongelige Skatter“. Det kan gjerne være, at det er at gaae for vidt, at bestemme, at Oppebørselen skal stee i selve Sognene; det kan gjerne være, at man kunde indrette det saaledes, at den sandt Sted i den nærmeste Kjøbstad. Men det er underligt at ville bebrejde mig, at jeg har ladet det blive staaende, som Thinget vedtog ved anden Behandling. Det er ikke mig, der har foreskrevet det, men det er Udvalget, og det er ikke mig, der har stemt for det, men det er Thinget — jeg har blot ladet det blive staaende. Det er jo Noget, som kan være Gjenstand for Overveielse, om man vil fastholde det, men jeg troer, at man bør søge at gjøre det saa beqvemt som muligt for Yderne; at et saadant Hensyn ikke var taget i det oprindelige Lovforslag, skal jeg villigt indrømme.

Jeg skal tilraade at stemme for, at Endringsforslaget under Nr. 2. bliver deelt i to Dele, og derpaa lade det sidste Punktum: „Der som Alageren osv.“ udgaae; da det har givet Anledning til Misforstaaelse. Jeg vil ogsaa ansee det for rigtigere, at de Feil, der kunne indsnige sig i Stiftsøvrighedens Beregning, blive gjorte til Gjenstand for en Resolution fra det vedkommende Ministerium; Ministeriet gjør det nemlig gratis, det koster ikke Noget, og det forhindrer jo ikke, at Vedkommende kan gaae til Domstolene, hvis han ikke skulde være tilfreds med Resolutionen. Til den ærede Rigsbogensmand, for hvis juridiske Ansigt jeg saa gjerne hører mig, skal det være mig til-ladt at bemærke, at naar der er Tale om,